

Centre Cultural La Misericòrdia

del 19 de juny al 28 d'agost de 2021

de dilluns a divendres, de 9 a 21 h

dissabtes, de 9 a 14 h

diumenges i festius, tancat

Plaça de l'Hospital, 4
07012 Palma

CONSELLERIA
O MEDI AMBIENT
I TERRITORI
B SERVEI D'INFORMACIÓ
TERRITORIAL
ILLES BALEARS

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE TRANSPORTES, MOVILIDAD
Y AGENDA URBANA

INSTITUTO
GEOGRÁFICO
NACIONAL

Consell de Mallorca

NIP0 - paper - 798-21-019-9 NIP0 - digital - 798-21-020-1 D.L. M-17573-2021

LES BALEARS EN ELS MAPES ENTRE ELS SEGLES II I XVIII

Les illes Balears ja eren conegudes per navegants grecs des del segle VIII aC i, en segles posteriors, també foren freqüentades per fenicis, cartaginesos i romans, que conqueriren l'Arxipèlag el 123 aC. Geògrafs antics com Estrabó, Pomponi Mela o Plini recolliren la tradicional divisió entre Pitiüses (Eivissa i Formentera) i Gimnèsies (Mallorca i Menorca). No obstant això, la primera descripció cartogràfica de l'Arxipèlag no arribaria fins que Claudi Ptolemeu va assignar coordenades a les quatre illes i les seves principals ciutats (*Palma*, *Polentia*, *Iamna*, *Magó* i *Ebyssus*) i les va representar a la seva cèlebre *Geographia* (ca. 150).

Mapa ptolemaic d'Hispania
(ca. 1300)
i detall de les illes Balears
(Biblioteca Apostòlica Vaticana. Urb. gr. 82)

Durant l'Edat Mitjana la representació de l'Arxipèlag va quedar reduïda a simbolitzacions molt esquemàtiques dins dels mapamundis medievals fins que, al segle XIII, van aparèixer les cartes nàutiques i, amb elles, el primer dibuix precís de les costes i illes mediterrànies. Mallorca va ser, precisament, un dels principals centres de producció de cartografia nàutica, i lloc d'origen dels més bells exemplars.

A finals del segle XV apareixen els primers mapes manuscrits individualitzats per a l'arxipèlag balear o les seves illes, i a principis del XVI es publiquen els primers exemplars impresos.

Durant el segle XVII, les illes Balears tindran el seu corresponent mapa dedicat dins dels voluminosos atles moderns i, d'aquí en endavant, aniran apareixent en mapes cada vegada més detallats i de major format fins al segle XVIII, quan es tanca un període en què la bellesa estètica cedeix la seva primacia a l'exactitud cartogràfica i sobrietat pròpia dels avenços tècnics i científics del XIX.

Detall de l'Atlas d'Abraham Cresques o Atlas Català
(1375), obra mestra de la cartografia mallorquina.
(Bibliothèque nationale de France. Espagnol 30)

Carta nàutica inclosa a l'atles Specchio del Mare.
Francesco Maria Levanto (1664). Biblioteca del IGN (912-187)

Tota la informació sobre l'exposició i els seus continguts està disponible a:

<http://www.ign.es/web/ign/portal/ic-salas-exposiciones>

